

IV ЧАКЫРЫЛЫШ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ТОЙГЕЛДЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ XXVII УТЫРЫШЫ

КАРАР № 51

Тойгелде авылы

17 нче май 2023 ел

**Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Тойгелде авыл
жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмә турында**

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 23 июнәндәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законна ярашлы рәвештә Мәслим районы прокуратурасының 09.01.2023 N 02-08-01-2023 протестын карап чыгып, Мәслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге Советы **КАРАР КЫЛДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Тойгелде авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Тойгелде авыл жирлеге Советының 16.12.2021 30 нчы номерлы карарының үз көчен югалтуын танырга.

3. Әлеге карарны Тойгелде авыл жирлеге территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында, Мәслим муниципаль районының Тойгелде авыл жирлеге сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә игълан итәргә һәм «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» (PRAVO.TARSTAN.RU) урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккач үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Авыл жирлеге башлыгы

Минһажев Д.М.

Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Тойгелде авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Тойгелде авыл җирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба Җирлек) Россия Федерациясе Конституциясе, 2003 елның 06 октябрендәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» N131-ФЗ номерлы Федераль законнар, 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» N 25-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Конституциясе, 2013 елның 25 июнендәге N 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Законы, шулай ук Мәслим муниципаль районының Тойгелде авыл җирлеге Уставы (алга таба - Поселение) нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Җирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

1.3. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.4. Муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлеге.

1.5. Россия Федерациясе муниципаль хезмәте һәм дөүләт граждан хезмәте үзара бәйләнеше түбәндәге юллар белән тәэмин ителә:

1.5.1. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дөүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренең бердәмлеге;

1.5.2. муниципаль хезмәт һәм дөүләт гражданлык хезмәте үткәндә чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлеге;

1.5.3. муниципаль һәм гражданлык хезмәте һәм өстәмә һөнәри белем өчен кадрлар әзерләүгә таләпләренең бердәмлеге;

1.5.4. дөүләт граждан хезмәте стажын исәпләгәндә муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу һәм муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә дөүләт граждан хезмәте стажын исәпкә алу;

1.5.5. муниципаль хезмәткәрләренең һәм дөүләт граждан хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләүнең төп шартлары һәм социаль гарантияләре нисбәте;

1.5.6. муниципаль хезмәт үткән гражданны һәм дөүләт гражданлык хезмәте үткән гражданны, шулай ук аларның гаилә әгъзаларын туендыручысын югалткан очракта дөүләт пенсия тәэмин итүенең төп шартлары нисбәте.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - муниципаль вазыйфаны биләүче затның җирле үзидарә органы вәкаләтләрен үтәвен тәэмин итү бурычларын билгеләнгән түгәрәк белән тәэмин итү буенча җирлек Уставы нигезендә төзелә торган җирле үзидарә органындагы вазыйфасы.

2.3. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;

3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;

4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;

5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.4. Муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте, тиешле муниципаль хезмәт вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә квалификация таләпләренә, муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, әзерлек юнәлешенә, вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алу (эш бирүче) вәкиле тиешле карар кабул иткән очракта - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителә:

муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазифалары буенча югары белем һәм муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яки белгечлек буенча эш стажы, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел;

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт гражданлык хезмәте вазифаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазифаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төрдәге вазифаларында эш стажы исәпкә алына.

Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәкле белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралган булса, белгечлек буенча эш стажын, әзерлек юнәлешен исәпләгәндә әлеге белгечлек буенча эшләү чоры, граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында һәм (яки) күрсәтелгән белгечлек буенча квалификация турында документ алганнан соң, әлеге юнәлешкә әзерлек чоры кертелә.

Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек буенча эш стажын, әзерлек юнәлешен исәпләгәндә күрсәтелгән стажга гражданның (муниципаль хезмәткәрнең) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәкле белем һәм күнекмәләр, шул дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнан соң, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

Профессиональ белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәкле белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре муниципаль хезмәт вазыйфаларын классификацияләү нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә өлкәсенә һәм төренә карап, аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре дә каралырга мөмкин.

Белгеч яки магистр дипломы булган затлар өчен диплом бирелгән көннән алып өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлешенә - муниципаль хезмәт стажының ярты елыннан да ким булмаган күләмдә яки белгечлек буенча бер ел эш стажына, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре билгеләнә.

3. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

3.1. Класс чины Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башлыгы тарафыннан бирелә.

3.1.1. Класс чины муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазифалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең алмаштырыла торган вазифасына ярашлы рәвештә, элеккеге класс чинында булган вакытын исәпкә алып, эзлекле рәвештә бирелә.

3.2. Класс дәрәжәсе беренче яки чираттагысы булырга мөмкин.

3.3. Билгеле бер төркем муниципаль хезмәт вазифасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы класс чины бирелә.

Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класс чины, дипломатик рангы, хәрби яки махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенең башка субъектының класс чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган граждан муниципаль хезмәткә кергәндә, беренче класс чины аңа муниципаль хезмәт вазифалары төркеме чикләрендә биләгән вазифасына ярашлы рәвештә бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында муниципаль хезмәтнең квалификация разрядлары һәм сыйныф чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары һәм федераль дәүләт граждан хезмәте, Россия Федерациясенең башка субъекты дәүләт граждан хезмәте класслы чиннары нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, дипломатик рангларының, хәрби һәм махсус исемнәренең нисбәте кулланыла.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чинын биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класс чинында, дипломатик рангта, хәрби яки махсус званидә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенең башка субъектының класс чинында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылыгы исәпкә алына.

3.4. Беренче класслы чин муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы тәмамлангандан соң бирелә, ә сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк булмаган вакытта бирелә.

3.5. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәтнең секретаре һәм референты, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класслы муниципаль советник ике ел, 2 һәм 3 класслы чын муниципаль советник бер ел булып тора.

Секретарь, референт, муниципаль хезмәт киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм 1 класслы чын муниципаль киңәшче сыйныф чинында булу вакыты билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең сыйныф чинында күтәрелү аларны тиешле төркемдәге муниципаль хезмәтнең югары вазифаларына күчәргәндә мөмкин.

3.6. Бирелгән класс чинында булу вакыты ул бирелгән көннән исәпләнә.

3.6.1. Класс чины бирү көне булып класс чины бирү турында Карар кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтижеләре буенча класс чины бирелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең квалификация имтиханын тапшыру көне класс чины бирелгән көн дип санала.

3.7. Чираттагы сыйныф чины муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтне үтү өчен билгеләнгән срок тәмамлангандан соң, муниципаль хезмәткәрләрнең үз хезмәт бурычларын тиешенчә үтәве һәм муниципаль хезмәткәргә бирелә торган сыйныф

чинына тиң яки аннан югарырак сыйныф чины каралган муниципаль хезмэт вазифасын биләве шартларында бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жазалары булган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук хезмәт тикшерүе үткәрелгән яки жинаять эше кузгатылган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

3.8. Муниципаль хезмәттә аерым аерымлыклары өчен бүләкләү чарасы буларак муниципаль хезмәткәргә класс чины бирелергә мөмкин:

1) класс чинында булу вақыты тәмамланганчы, әмма элек бирелгән класс чинында алты айдан да иртәрәк булмаганнан соң, муниципаль хезмәт вазифаларының бу төркеменә туры килгән чираттагы класс чинынан югары түгел;

2) муниципаль хезмәт вазифалары төркеме чикләрендә сыйныф дәрәжәләре эзлеклеләгән сакламыйча, бер баскычка югарырак, аңа алмаштырыла торган вазифа керә, 1 нче класс 3 нче класс чины булган муниципаль хезмәткәр, әмма 3.5 пункттында билгеләнгән срок тәмамланганнан да иртәрәк түгел. 3 нче өлештә муниципаль хезмәтне үтү өчен 3 нче класслы тиешле класс чинында.

3.9. Муниципаль хезмәткәрне элеккеге төркем чикләрендә муниципаль хезмәтнең югарырак вазифасына билгеләгәндә, әгәр аның элеккеге класс чинында булу вақыты тәмамланса, аңа чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазифасына билгеләгәндә, ул муниципаль хезмәт вазифаларының элек биләгәннән югарырак төркеменә карый, күрсәтелгән хезмәткәргә, әгәр бу класс чины муниципаль хезмәткәрнең класс чинынан югарырак булса, муниципаль хезмәт вазифалары төркеме өчен беренче булып класс чины бирелә. Бу очракта класс чины эзлеклеләкне сакламыйча һәм элеккеге класс чинында булу вақытын исәпкә алмыйча бирелә.

3.10. Муниципаль хезмәтнең баш, әйдәп баручы, өлкән, кече вазифаларын вәкаләтләре срогы чикләнмичә биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класс чины квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәтнең югары вазифаларын вәкаләтләре срогы чикләнмичә биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, әгәр квалификация имтиханын тапшыру турында карарны әлеге хезмәткәрләр жирле үзидарә органы житәкчесе кабул итсә, квалификация имтиханын тапшырганнан соң сыйныф чины бирелә.

Квалификация имтиханы дөүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

3.11. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушылган документлар исемлегенә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

3.12. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында карар, 3.7 пункттының икенче абзацында күрсәтелгән очрактардан тыш. 3 нче өлеш бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханы уздырылган көннән;

2) барлык кирәкле документлар белән бергә класс чинын бирү турында тәкъдим кертелгән көннән башлап, квалификация имтиханысыз класс чинын биргәндә, класс чинын бирергә вәкаләтле жирле үзидарә органына яки вазифаи затка.

3.13. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазифаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазифасына билгеләгәндә, аңа бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класс чины бирелгәнчә саклана.

3.14. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында мәгълүмат муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә һәм хезмәт кенәгәсенә (булган очракта) кертелә. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында мәгълүмат шулай ук аның хезмәт эшчәнлегенә турында мәгълүматка кертелә.

3.15. Бирелгән класс чины муниципаль хезмәттән азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә (шул исәптән пенсиягә чыккач), шулай ук муниципаль хезмәткә яңадан кергәндә муниципаль хезмәткәрдә саклана.

3.16. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазифасына билгеләгәндә, аңа бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класс чины бирелгәнчә саклана.

3.17. Бирелгән класс чинынан мөхрүм итү федераль законнарға ярашлы рәвештә суд карары буенча мөмкин.

4. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле

4.1. Муниципаль хезмәткәр булып әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле бюджет акчалары хисабына түләнә торган акчалата ярдәм өчен муниципаль хезмәт вазифасы буенча бурычларны башкаручы граждандан санала.

4.2. Техник тәэмин итү буенча бурычларны үтәүче затлар муниципаль хезмәт вазифаларын алмаштырмый һәм муниципаль хезмәткәрләр булып саналмый.

4.3. Муниципаль хезмәткәр:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазифасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазифа бурычларын үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча үсеш шартлары белән танышу;

2) вазифа бурычларын үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракты) нигезендә хезмәт хакы һәм башка түләүләр;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләүле отпуск биерү белән тәэмин ителә торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазифа бурычларын үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазифасын биләүгә конкурста үз инициативасы буенча катнашу;

7) муниципаль хокукый актка ярашлы рәвештә жирле бюджет акчалары хисабына өстәмә һөнәри белем алу;

8) шәхси мәгълүматларын яклау;

9) шәхси эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлегенә турында фикерләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнчә, шулай ук шәхси эшенә аның язма аңлатмаларын кертү;

10) берләшмә, шул исәптән үз хокукларын, социаль-иқтисади һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәри берлекләр булдыру хокукы;

11) шәхси хезмәт бәхәсләрен хезмәт законнары нигезендә карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән аларны бозуларны судка шикаять итү;

12) Россия Федерациясә законнары нигезендә пенсия тәэмин ителеше.

4.4. Муниципаль хезмәткәр, жирлек башкарма комитеты житекчесенең алдан язмача хәбәр итүеннән, әгәр бу мәнфәгатьләр конфликтына китермәсә һәм «муниципаль хезмәт турында»гы Федераль законда башкасы каралмаган булса, башка түләүле эшнә башкаруға хокуклы.

4.5. Муниципаль хезмәткәр:

1) Россия Федерациясә Конституциясен, федераль конституцион законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын,

Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә вазифа бурычларын үтәргә;

3) вазифа бурычларын үтәгәндә кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, расасына, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга мөнәсәбәтенә, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазифа инструкциясен, хезмәт мәгълүматлары белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазифа бурычларын тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклау;

6) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматларны, шулай ук аңа вазифа бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә билгеле булган мәгълүматларны, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм дәрәжәсенә кагылышлы мәгълүматларны ачмаска;

7) дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазифаи бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) үз гаиләсенә үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләргә билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) жирлек башкарма комитеты җитәкчесенә Россия Федерациясе гражданлыгын яки чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) туктату турында язма рәвештә хәбәр итәргә, аңа ярашлы рәвештә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (гражданлыгы) туктатылган көннән алып биш эш көннәннән дә соңга калмыйча - Россия Федерациясенә халыкара килешүендә катнашучы, аңа ярашлы рәвештә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

9.1) муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) алган көннән биш эш көннәннән дә соңга калмыйча, чит ил дәүләтенә гражданлыгын (гражданлыгын) алу яисә чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы яшәү рәхсәтен яисә башка документны алу турында жирлек башкарма комитеты җитәкчесенә язма рәвештә хәбәр итәргә, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон, башка федераль законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләүләргә үтәү, йөкләмәләргә үтәү, тьюларны бозмау;

11) жирлекнең башкарма комитеты җитәкчесенә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына нинди дә булса затның коррупцион хокук бозулар кылуга этәрү максатыннан аңа мөрәҗәгать итүенң барлык очраклары турында хәбәр итәргә;

12) жирлек башкарма комитет җитәкчесенә вазифаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә;

4.6. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән законсыз йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган тиешле җитәкчедән йөкләмә алганда, муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, йөкләмә биргән җитәкчегә язма рәвештә әлеге йөкләмәнең законсызлыгын дәлилләүне тапшырырга тиеш бу йөкләмә. Әлеге йөкләмәне җитәкче язма рәвештә раслаган очракта,

муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмә үтәлгән очракта муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

4.7. Әгәр муниципаль хезмәткәр кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (катнашу өлешләренә, оешмаларның устав (склад) капиталындагы пайларга) ия булса, ул мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау максатыннан, үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә, акцияләренә (катнашу өлешләренә, оешмаларның устав (склад) капиталындагы пайларга) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышаныч идарәсенә тапшырырга тиеш.

5. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр

5.1. Граждандан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кәргән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кәргән суд карары буенча юкка чыгаручы җәзага хөкөм итү;

3) әгәр граждандан дөгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса, дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рәхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган авыру булу. Диспансерлаштыру узуга тәртибе, мондый авырулар исемлегенә һәм медицина учреждениесенә бәяләмәсенә рәвешенә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өсегә вазыйфаи затның турыдан-туры буйсынуына яки контролендә булуына бәйлә булса, җирле администрацияне җитәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуга бәйлә булса, муниципаль хезмәт башлыгы белән якин туганлык яки үзлек (ата-аналар, ирле-хатыннар, балалар, абыйлар, апалар, шулай ук абыйлар, апалар, ата-аналар, ир белән хатынның балалары) яки аларның берсенә икенчесенә буйсынуы;

6) чит ил гражданының муниципаль хезмәттә булырга хокукы булган Россия Федерациясе граждандыгы яки чит ил граждандыгы (подданствосы) туктатылса;

7) чит ил граждандыгы (подданствосы) яисә, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кәргәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләренә тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кәргәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

9.1) өсегә Нигезләмәненң 23.8 статьясында каралган белешмәләренә тапшырмау;

10) аны чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандан гайре) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бирү өчен Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, ә

күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясә чакырылыш комиссиясә карары күрсәтелгән бәяләмә буенча гражданның күрсәтелгән бәяләмәсенә карата судка шикаять белдерелгән булса, - суд карары законлы көченә кәргән көннән алып 10 ел эчендә гражданның күрсәтелгән бәяләмә буенча Россия Федерациясә субъектының тиешле комиссиясә карарына шикаять бирелмәгән булуы ачыкланган.

11) аларга чит ил агенты статусын сатып алу.

5.1.1. Жирлек гражданы ревизия комиссиясә рәисә, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле жирлек территориясендә урнашкан жирлек Башкарма комитеты житәкчесә, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, шулай ук бертуганнар, апа-сеңелләр, балаларның ата-аналары, балалары) белән ревизия комиссиясә рәисә, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын башкара алмый.

5.2. Граждән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

5.3. Жирле үзидарә органы житәкчесә булган муниципаль хезмәткәр, күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатләр конфликтын төшереп калдыру максатларында әлегә жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында алар тарафыннан тиешле вазыйфаны биләү чорында муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатләрән тәкъдим итә алмый.

6. Муниципаль хезмәт белән бәйлә тыюлар

6.1. Муниципаль хезмәт узуга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәге очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясә дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәтә вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында;

2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә түләүсез нигездә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан съездда (конференциядә) яисә башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтләрәнең гомуми жыелышында катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел һөнәр берлеге оешмасының сайланулы органы тарафыннан башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рәхсәтә белән катнашу;

в) Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре советында, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында Жирлек Советы мәнфәгатләрән түләүсез нигездә тапшыру;

г) Жирлек муниципаль хокукый актлар нигезендә идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә урнашкан оешма, гамәлгә куючы (катнашучы) булып торучы (акционер) гражданның мәнфәгатләрән түләүсез нигездә күрсәтүне, оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләре турында жирлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен

яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

2.1.) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсән яки ышанычлы кешеләр аша шәгыйльләнәргә;

3) жириле үзидарә органында өченче затлар эшләрә буенча вәкил яки вәкил булырга, анда ул муниципаль хезмәт вазифасын башкара, яки федераль законнарда башкасы каралмаган очракта, аңа турыдан-туры буйсынган яки контрольдә тотылган;

4) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәтләр, күңел ачулар, ял, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләр) вазифа хәленә бәйле рәвештә яки вазифа бурычларының үтәүгә бәйле рәвештә бүләкләр алырга.

Муниципаль хезмәткәрнең протокол чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйле бүләкләрә муниципаль милек буларак таныла һәм муниципаль хезмәткәрләрә акт буенча жириле үзидарә органына тапшырыла, анда ул муниципаль хезмәт вазифасын башкара, Россия Федерациясә Гражданлык кодексында билгеләнгән очраklarдан тыш. Беркетмә чарасы, хезмәт командировкасы яки башка рәсми чара белән бәйле бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясенәң норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып ала ала;

5) халыкара һәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белән килешү буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкалардан тыш, физик һәм юридик затлар акчасына командировкаларга чыгу, жириле үзидарә органы, шулай ук дәүләт хакимияте органнары һәм чит илләрнең жириле үзидарә органнары;

6) вазифа бурычларының үтәү белән бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларының, башка муниципаль милекне куллану;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда федераль законнарда ярашлы рәвештә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга каралган мәгълүматларны яки вазифа бурычларының үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматларының ачу яки куллану;

8) жириле үзидарә органы, аларның житәкчеләрә эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазифа бурычларына кермәсә, жәмәгәтчелек алдында, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, жәмәгәт фикерләрен, фикерләрен һәм бәяләмәләрен кабул итәргә;

9) Әгәр аның вазифа бурычларына әлегә оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керә икән, жирилек башлығының язма рәхсәтеннән башка чит ил дәүләтләрнен, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнен, башка ижтимагый берләшмәләрнен һәм дини берләшмәләрнен бүләкләрен, мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни исемнәрдән тыш) кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясә өчен, шулай ук референдум мәсьәләләрә буенча агитация өчен вазифа позициясенәң өстенлекләрен куллану;

11) үзенәң вазифалы урының сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгәтләрендә куллану, шулай ук муниципаль хезмәткәр сыйфатында күрсәтелгән берләшмәләрә мәнәсәбәтне ачык белдерү;

12) жириле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структураларының (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарынан тыш) булдырырга яки күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен жайга салу максатыннан вазифа бурычларының үтәүне туктатырга;

14) идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясә

территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчеләренең башка органнары составына керергә, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

15) жирлек башкарма комитеты житәкчесенә язма рәхсәтәнән башка Россия Федерациясе халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган очракта, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбенә генә финанслана торган түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә.

6.2. Гражданны муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң оешмалар яки физик затлар мәнфәгатьләрендә вазифа бурычларын үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яки хезмәт мәгълүматларын таратырга яки кулланырга хокукы түгел.

6.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән гражданны муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында әлеге оешмада хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш биләргә һәм (яисә) әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка әлеге оешмада гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокукы түгел.

7. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын жиңеләйтү

7.1. Мәнфәгатьләр конфликтын дип, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу буенча чаралар күрү бурычын күздә тоткан вазифаны биләүче кешенең шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган) аның вазифа (хезмәт) бурычларын тиешле, объектив һәм гадел үтәвенә (вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга) йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган хәл аңлатыла.

7.2. Шәхси кызыксыну астында керемнәрне акча, башка мөлкәт рәвешендә, шул исәптән мөлкәти хокуклар, мөлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә алу, башкарылган эшләр нәтижеләре яисә Нигезләмәнең 7.1 п.пунктында күрсәтелгән зат тарафыннан якын һәм (яисә) аның белән якын мөнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ирләр, балалар, бертуганнар, сеңелләр, шулай ук ир белән хатын һәм балаларның бертуганнары, ата-аналары, балалары), Нигезләмәнең 7.1.п.пунктында күрсәтелгән зат булган гражданны яисә оешмалар һәм (яисә) аның белән якын мөнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ир белән хатын, хатын-кызлар, яисә хатын-кызлар) корпоратив яисә якын мөнәсәбәтләргә бәйлә затлар алу мөмкинлегә аңлашыла.

7.3. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтна китерә яисә китерергә мөмкин булган шәхси мәнфәгатьләре барлыкка килүе турында белгән жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе, әлеге муниципаль хезмәткәрне, аның өчен муниципаль вазыйфадан читләштерелү чорында, аның өчен акчалата ярдәмне саклап, муниципаль вазыйфадан читләштерелүгә кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

7.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәвен тәмин итү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу өчен жирле үзидарә органында комиссия төзелде.

Комиссия даими булмаган нигездә жирле үзидарә органының хокукый акты белән формалаштырыла. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

Комиссия составына яллаучы (эш бирүче) һәм (яисә) ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр вәкиле, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйлә мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни һәм мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкиле керә. Бәйсез экспертлар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Комиссия составы Комиссия кабул иткән карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп формалаштырыла.

7.5. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтны ягы булып торучы вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрдә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнчә һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликтны килеп чыгуга сәбәп булган файдадан баш тартуында торырга мөмкин.

7.6. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлары) булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләргә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре) Россия Федерациясә гражданлык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

7.7. Мәнфәгатьләр конфликтны ягы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чараларын күрмәве муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.8. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтнына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.9. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр:

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга;
2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнырга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнырга карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйлә гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлек тотарга;

5) гражданныр белән эш итүдә төзәтмәләр күрсәтергә;

6) Россия Федерациясә халыкларының әхлакий гореф-гадәтләренә һәм традицияләренә хөрмәт күрсәтергә;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәренә, шулай ук конфессияләренә мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;

9) аның муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймаска.

2. Житөкче булып торучы муниципаль хезмөткөр муниципаль хезмөткөрлөрне сәяси партиялар, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуга мәжбүр итү очраklарына юл куймаска тиеш.

8. Муниципаль хезмөткә керү, аны узу һәм туктату тәртибе

8.1. Муниципаль хезмөткә Россия Федерациясә дәүләт телен белүче 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмөт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмөт вазыйфаларын биләү өчен Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмөт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән хәлләр булмаганда, муниципаль хезмөт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмөт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән тиешле квалификация таләпләренә туры килә торган гражданныр муниципаль хезмөткә керергә хоуклы.

8.2. Муниципаль хезмөткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмөткөрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга бәйлә рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

8.3. Муниципаль хезмөткә кергәндә гражданны түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмөткә керү һәм муниципаль хезмөт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясә Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакумият органы билгеләгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

3) паспорт;

4) хезмөт шартнамәсә (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраklардан тыш, хезмөт кенәгәсен һәм (яисә) хезмөт эшчәнлегә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләренә;

5) беләм турында документ;

6) индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслый торган документ, моңа хезмөт шартнамәсә (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраklар керми;

7) Россия Федерациясә территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;

8) запаста торучы гражданныр һәм хәрби хезмөткә чакырылырга тиешле затлар өчен - хәрби исәпкә алу документлары;

9) муниципаль хезмөткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсә;

10) муниципаль хезмөткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

10.1) әлегә Нигезләмәнең 23.8 пунктында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясә Президенты указларында һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

8.4. Муниципаль хезмөткә кергәндә тапшырылган белешмәләр законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

8.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмөткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очракта, күрсәтелгән гражданны муниципаль хезмөткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

8.6. Гражданның муниципаль хезмөткә килүе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмөт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә

алып, хезмэт законнары нигезендә хезмэт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә гамәлгә ашырыла. .

8.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләнү турында Жирлек башкарма комитеты житәкчәсе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

8.8 Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмэт шартнамәсенәң яклары булып Поселения башкарма комитеты житәкчәсе һәм муниципаль хезмәткәр тора.

8.9. Муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә билгеләнгән рәвештәгә хезмэт таныклығы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмэт таныклығын бирү тәртибе һәм рәвешә Жирлек башлығының хокукий акты белән раслана.

8.10. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары, аның һөнәри хезмэт эшчәнлегә һәм муниципаль хезмәтнең стажы (гомуми дәвамлылығы турында) турында мәгълүматлар муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә кертелә, ул катгый хисап документы булып тора

Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйлә документлар кушып бирелә.

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирлек башкарма комитетының кадрлар хезмәте тарафыннан алып барыла һәм муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең яңа урынына күчәргәндә күрсәтелгән муниципаль хезмәт урыны буенча тапшырыла. Бер муниципаль хезмәткәрнең берничә шәхси эшен алып бару рәхсәт ителми.

8.11.Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше муниципаль хезмәтнең соңгы урыны буенча жирлек башкарма комитеты архивында саклана.

8.12.Жирлек башкарма комитеты бетерелгәндә муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла, аңа Жирлек башкарма комитетының яисә аның хокук варисына юкка чыгарылган функцияләре тапшырыла.

8.13. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

8.14. Хезмэт законнары нигезендә хезмэт шартнамәсен туктатуның гомуми нигезләре түбәндәгеләр була:

- 1) якларның килешүе;
- 2) хезмэт шартнамәсе срогы тәмамлану, моңа хезмэт мөнәсәбәтләре асылда дәвам иткән һәм бер як та аларны туктатуны таләп итмәгән очраklar керми;
- 3) хезмәткәр инициативасы буенча хезмэт шартнамәсен өзү;
- 4) эш бирүче инициативасы буенча хезмэт шартнамәсен өзү;
- 5) эшчене аның үтенече яисә аның ризалыгы белән башка эш бирүчегә эшкә күчәрү яисә сайланулы эшкә күчү (вазыйфа);
- 6) оешма мөлкәте миләкчесен алмаштыруга, оешманың буйсынучанлығы (буйсынучанлығы) үзгәрүгә йә аны үзгәртеп коруга бәйлә рәвештә эш дәвам итүдән баш тарту;
- 7) хезмэт шартнамәсенәң билгеле бер яклары үзгәрүгә бәйлә рәвештә, хезмәткәрнең эшне дәвам итүдән баш тартуы;
- 8) хезмәткәрнең федераль законнар һәм Россия Федерациясенәң башка норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә бирелгән медицина нәтижәсе нигезендә үзенә кирәк булган башка эшкә күчәрүдән баш тартуы яки эш бирүченең тиешле эше булмавы;
- 9) хезмәткәрне эш бирүче белән бергә башка жирлеккә күчәрүдән баш тартуы;
- 10) якларның ихтыярына бәйлә булмаган хәлләр;
- 11) әгәр бу хокук бозу эшне дәвам итү мөмкинлеген юкка чыгарса, Хезмәт кодексында яисә башка федераль законда билгеләнгән хезмәт шартнамәсе төзү

кагыйдәләрен бозу.

Хезмәт килешүе башка федераль законнарда каралган башка нигезләр буенча да туктатылырга мөмкин. "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законның 9 статьясындагы 3 өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә Поселения башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына, аны коррупциячел хокук бозуларны кылуга этәрү максатыннан, нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итү вазыйфаи бурычларын үтәмәү муниципаль хезмәттән азат ителүгә яки аны Россия Федерациясә законнары нигезендә жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.15. Югарыда күрсәтелгән нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесә инициативасы буенча түбәндәге очракларда таркалырга мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү;

2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тьюларны үтәмәү;

3) административ жәза куллану;

4) муниципаль хезмәткәрләргә чит ил агенты статусын сатып алу.

8.16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу срогын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтендә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рөхсәт ителә.

8.17. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәт вазыйфасыннан эштән азат ителүе муниципаль хезмәткәр хезмәт уза торган жирлекнең башкарма комитеты житәкчесә күрсәтмәсә белән рәсмиләштерелә, ул муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителү өчен нигез булырга тиеш.

8.18. «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан муниципаль хезмәткәр ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

9. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

9.1. Аттестация муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлегә нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килүен билгеләү максатыннан үткөрелә.

9.2. Аттестация муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт вазыйфаларын кыскартканда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләрне, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хақы шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә ярдәм итәргә тиеш.

9.3. Муниципаль хезмәткәрләр аттестациягә дучар ителми:

1) бер елдан да кимрәк муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче;

2) 60 яшькә житкәннәр;

3) йөклә хатын-кызлар;

4) Өч яшькә кадәр йөкләлек һәм бала табу буенча ял итүчеләр яки бала карау буенча ялда булганнар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмәт шартнамәсә (контракты) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләр.

9.4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

9.5. Эшкә алучының (эш бирүченең) вәкиле карары буенча муниципаль

хезмәткәрләргә аттестация үткөрү өчен түбәндәге нигезләмәләренә үз эченә алган жирле үзидарә органының хокукый акты чыгарыла:

- 1) аттестация комиссиясе тәү турында;
- 2) аттестация үткөрү графигын раслау турында;
- 3) аттестация комиссиясе эше өчен кирәкле документларны эзерләү турында.

9.6. Аттестация комиссиясе «Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Бердәм конкурс комиссиясен һәм Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Бердәм аттестация комиссиясен тәү турында» Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Советы карары белән төзелә.

10. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс

10.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт килешүе тәү алдыннан конкурс үткәрелергә мөмкин.

10.2. Конкурс үткәрелми:

а) муниципаль хезмәтнең билгеле бер вакытка алмаштырыла торган вәкаләтләренә билгеләгәндә;

б) ашыгыч хезмәт килешүе төзегәндә;

в) муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә, медицина нәтижәсе нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча вазифа бурычларын үтәү, биләгән вазыйфасын кыскарту, жирле үзидарә органын үзгәртеп кору, бетерү яки аның структурасын үзгәртү мөмкин булмаган очракта;

г) муниципаль хезмәт вазифасына конкурс нигезендә формалаштырылган кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәр (гражданин) билгеләнгәндә;

д) муниципаль хезмәт вазифаларына билгеләнгәндә, муниципаль хезмәт вазифаларының кече төркеменә карый;

е) муниципаль хезмәтне аерым вазифаларга билгеләгәндә, вазифа бурычларын үтәү дөүләт серен тәшкит итүче мәгълүматларны куллану белән бәйлә.

10.3. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә Конкурс (алга таба - конкурс) гражданның муниципаль хезмәткә тигез керү конституцион хокукын, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең конкурс нигезендә вазыйфаи үсешкә хокукын тәэмин итә.

10.4. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы булганда (муниципаль хезмәткәр алмаштырмаган) жирлек башкарма комитеты житәкчесе карары буенча игълан ителә.

10.5. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына кандидатларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килүен бәяләүдән гыйбарәт.

10.6. Конкурста катнашу хокукына 18 яшькә житкән, Россия Федерациясенә дөүләт телен белгән һәм муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килгән Россия Федерациясе гражданны ия.

Муниципаль хезмәткәр конкурс үткөрү чорында нинди вазифаны биләвенә карамастан, гомуми нигездә конкурста катнашырга хокукы.

10.7. Конкурс үткөрү һәм конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турында хәбәр, шулай ук муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе проекты массакүләм мәгълүмат чараларында конкурс уздырылачак көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча басылып чыга.

10.8. Конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турындагы хәбәрдә конкурс уздыру датасы, вакыты һәм урыны, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы исеме; әлеге вазыйфаны биләүгә дөгъва кылучыга куела торган таләпләр; документларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге Нигезләмәнең 10.9 пункты нигезендә тапшырылырга тиешле документлар исемлегә; күрсәтелгән

документлар кабул ителгәнче вакыт, шулай ук конкурс турында төгәл мәгълүмат чыганагы (телефон, факс) турында белешмәләр күрсәтелә.

10.9. Конкурста катнашырга теләк белдергән Россия Федерациясе гражданы конкурс комиссиясенә төкъдим итә:

а) конкурс комиссиясе рәйсе исеменә шәхси гариза;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

в) паспортның яки аны алыштыручы документның күчермәсен (тиешле документ конкурстка килгәч шәхсән күрсәтелә);

г) кирәкле һөнәри белемне, эш стажын һәм квалификациясен раслаучы документлар:

хезмәт кенәгәсе һәм (яки) хезмәт эшчәнлегенә турында мәгълүматлар, хезмәт килешүе (контракты) беренче тапкыр төзелгән очрактардан тыш, законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән;

һөнәри белем турында документларның күчермәләре, шулай ук гражданның өстәмә һөнәри белем турында, гыйльми дәрәжә бирү турында, гыйльми исем бирү турында, эш (хезмәт) урыны буенча нотариаль яисә кадрлар хезмәтләре тарафыннан таныкланган документларның күчермәләре;

д) медицина учреждениесенәң гражданның муниципаль хезмәткә керүенә яки аны узуына комачаулаучы авыруның булмавы турында Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән форма буенча мондый авырулар исемлегендә каралган нәтижәсе.

10.10. Вакантлы вазыйфаны биләүгә конкурста катнашучы теләсә кайсы вакытта үз гаризасын кире алырга хокуклы.

10.11. Төкъдим ителгән документларны кабул итү һәм тикшерү конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан башкарыла.

10.12. Граждани муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килмәве, шулай ук муниципаль хезмәт турында законнарда муниципаль хезмәткә керү һәм аны узу өчен билгеләнгән чикләүләр белән бәйлә рәвештә конкурста катнашырга рөхсәт ителми.

10.13. Әлегә Нигезләмәнең 10.9 пунктында күрсәтелгән документлар массакүләм мәгълүмат чараларында кабул ителүләре турында хәбәрләр басылып чыкканнан соң 20 көн эчендә конкурс комиссиясенә тапшырыла.

Документларны вакытында тапшырмау һәм (яки) аларны житди сәбәпсез тулы күләмдә тапшырмау граждандан аларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Документларны вакытында тапшырмаган очракта, аларны тулы күләмдә тапшырмаган очракта, житди сәбәпләр аркасында, конкурс комиссиясе рәйсе карары белән аларны кабул итү срогы күчәрелергә мөмкин.

10.14. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы әлегә карарга Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять белдерергә хокуклы.

10.15. Конкурс комиссиясе рәйсе конкурсның киләсе этабына кадәр 20 көннән дө соңга калмыйча, конкурста катнашырга рөхсәт ителгән граждандан (алга таба кандидатлар) аны үткөрү датасы, урыны һәм вакыты турында хәбәрләр жиберә..

Конкурс уздыганда кандидатларга Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хокукларның тигезлегенә гарантияләненә.

10.16. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткөрү өчен жирикнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән конкурс комиссиясе төзелә. Конкурс комиссиясе вәкаләтләре аттестация комиссиясенә йөкләнергә мөмкин. Конкурс комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе,

шулай ук конкурсны уздыру методикасы муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

10.17. Конкурс комиссиясе рәис, рәис урынбасары, секретарь, комиссия әгъзалары составында төзелә һәм 5 кешедән тора.

Конкурс комиссиясе рәисе Конкурс комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә һәм аның эшен оештыра.

Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе утырышларына материаллар әзерләүне тәмин итә, утырышны чакыру турында конкурс комиссиясе әгъзаларына хәбәр итә, комиссия әгъзаларына кен тәртибе турында хәбәр итә, гаризалар, документлар кабул итә һәм терки, конкурс комиссиясе карарлары проектларын әзерли, конкурс комиссиясе рәисе кушуы буенча кандидатларга хәбәр итүне тәмин итә.

Конкурс комиссиясенә сан составы биш кешедән ким була алмый. Конкурс комиссиясе эшенә бәйсез экспертлар жәлеп ителергә мөмкин. Экспертлар тарафыннан кандидатларның һөнәри сыйфатларын бәяләү муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре турында карар чыгарганда исәпкә алына.

10.18. Конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе кандидатларны мөгариф, муниципаль, гражданлык яки башка дәүләт хезмәте үтү, башка хезмәт эшчәнлеген гамәлгә ашыру турында тәкъдим ителгән документлар нигезендә бәяли.

Кандидатларның һөнәри һәм шәхси сыйфатларын бәяләгәндә, конкурс комиссиясе муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына тиешле квалификация таләпләреннән һәм бу вазыйфа буенча вазифа инструкциясенә башка нигезләмәләреннән чыгып эш итә.

10.19. Конкурс комиссиясе утырышы кимендә өч кандидат булганда үткәрелә.

Конкурс комиссиясе утырышы, әгәр анда составның яртысыннан ким булмаган өлеше булса, хокуклы дип санала. Конкурс комиссиясе карарлары утырышта катнашучы әгъзаларының ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тавышлар тигез булганда, конкурс комиссиясе рәисе тавышы хәл иткүче булып тора.

10.20. Конкурс комиссиясе карары кандидат булмаган вакытта кабул ителә һәм аны муниципаль хезмәтнең вакантлы вазифасына билгеләү яки мондый билгеләнүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

10.21. Конкурс комиссиясенә тавыш бирү нәтижәләре рәис, рәис урынбасары, секретарь һәм утырышта катнашкан комиссия әгъзалары имзалаган карар белән рәсмиләштерелә.

10.22. Конкурс нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты житәкчесенә конкурс жиңүчесен муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләү турында боерыгы чыгарыла һәм конкурс жиңүчесе белән хезмәт килешүе төзелә.

10.23. Конкурста катнашкан кандидатларга конкурс тәмамланганнан соң бер ай эчендә язма рәвештә нәтижәләре турында хәбәр ителә.

10.24. Конкурста катнашырга рөхсәт ителмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына дөгъва итүчеләрнең һәм конкурста катнашкан кандидатларның документлары конкурс тәмамланганнан соң өч ел эчендә язма гариза буенча кире кайтарыла ала. Бу вакыт тәмамланганчы документлар архивта саклана.

10.25. Конкурста катнашу белән бәйле чыгымнар (конкурс уздырыла торган урынга барып кайту, торақ бинаны арендау, яшәү, элемент чаралары хезмәтләреннән файдалану һәм башкалар) кандидатлар тарафыннан үз акчалары хисабына башкарыла.

10.26. Кандидат Россия Федерациясе законнары нигезендә конкурс комиссиясе карарына шикәять бирергә хокуклы.

11. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

11.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә башкарыла.

11.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясенә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә вазыйфаи бурычларын үтәү өчен кирәкле белгечлек, эзерлек юнәлеше, белемнәр һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында карары булганда;

2) башкарма комитет эшчәнлеген җайга сала торган акт нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм җаваплылыгы анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының бурычлары һәм функциональ үзенчәлекләре белән җайга сала торган акт нигезендә вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен;

3) муниципаль хезмәткәр билгеле бер карарларны үзлегеннән кабул итәргә хокуклы яки бурычлы булган мәсьәләләр исемлегә;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яки) идарә итү һәм башка карарлар проектларын эзерләгәндә катнашырга хокуклы яки бурычлы булган мәсьәләләр исемлегә;

5) муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасы буенча карарлар эзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү сроклары һәм процедуралары;

6) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын шул ук башкарма комитетта муниципаль хезмәткәрләр, башка җирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданныр һәм оешмалар белән үтәүгә бәйле рәвештә хезмәт эшчәнлегә процедурасы.

11.3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасын биләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген аттестацияләүгә, планлаштыруга конкурс үткәргәндә исәпкә алына.

11.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре кадрлар резервына керткәндә, муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә һәм бүлекләү уздырганда һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

12. Эш (хезмәт) вакыты. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

12.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә көйләнә.

12.2. Муниципаль хезмәткәргә ел саен отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хақын исәпләү өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

12.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле отпусклары төп түләүле отпусклардан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

12.4. Башка төркемнәрнең муниципаль хезмәте вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә ел саен 30 календарь көнлек төп түләүле отпуск бирелә.

12.5. Ел саен өстәмә түләүле отпусклар муниципаль хезмәткәргә хезмәт стажы өчен (10 календарь көннән артык булмаган), шулай ук федераль һәм республика законнарында каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә ел саен өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн һисабына исәпләнә. Нормалаштырылмаган эш көне өчен еллык өстәмә түләүле отпуск, шулай ук Федераль законда каралган бүтән очракларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск еллык төп түләүле отпускның гомуми озынлыгының хәзерге өлешеннән һәм ел саен өстәмә түләүле отпускның озынлыгынан артып китә.

Нормасыз хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә ел саен өч

календарь көн дәвам иткән нормасыз хезмәт көне өчен өстәмә түләүле отпуск бирелә

12.6. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләп бирелә ала, шул ук вакытта отпускның бер өлеше 14 календарь көннән ким булмаска тиеш. Жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе белән килешү буенча муниципаль хезмәткәргә башка озынлыктагы отпускның бер өлеше бирелергә мөмкин.

12.7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча жирлек башкарма комитеты житәкчесе карары белән бер елдан да артык булмаган акчалата ярдәмне саклап калмыйча отпуск бирелергә мөмкин.

12.8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата ярдәмне сакламыйча отпуск бирелә.

13. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хакы

13.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата тәэмин ителеше муниципаль хезмәткәрнең вазифалы хезмәт хакыннан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

13.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) күпьяллык хезмәт хакына айлык өстәмә;
- 2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазифа хезмәт хакына айлык өстәмә;
- 3) муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, түләү тәртибен яллаучы вәкиле (эш бирүче) билгели торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәренә үтәгән өчен премияләр;
- 4) айлык акчалата бүләкләү;
- 5) класс дәрәжәсе өчен айлык өстәмә;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

13.3. Вазыйфаи хезмәт хакы күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе жирлек Советы карары белән Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнә.

14. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

14.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантия бирелә:

- 1) вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә вазифа бурычларын үтәүне тәэмин итүче эш шартлары;
- 2) акчалата эчтәлекне вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;
- 3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләүле отпуск бирү белән тәэмин ителә торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәр һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң, медицина хезмәте күрсәтү;
- 5) күпьяллык хезмәте өчен һәм инвалидлык белән бәйле пенсия тәэмин ителеше, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә вафат булган очракта пенсия тәэмин ителеше;
- 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китергән очракта, аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә мәжбүри дүләт иминияте;
- 7) муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтне үтәве вакытында яки аны туктатканнан соң, әмма аның вазифа бурычларын үтәве белән бәйле рәвештә, авыру яки эшкә сәләтен югалту очрагына мәжбүри дүләт социаль иминияте;
- 8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда вазифа бурычларын үтәүгә бәйле

рөвештә көч кулланудан, янаулардан һәм башка законсыз гамәлләрдән яклау.

14.2. Жирлекнең башкарма комитеты юкка чыгарылгач яки жирлекнең башкарма комитеты хезмәткәрләре штаты кыскартылгач, муниципаль хезмәткәргә, оешма юкка чыгарылгач яки оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылгач, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

14.3. Муниципаль хезмәткәрләргә жирлек уставы белән өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

15. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәмин итү

Жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр тулы күләмдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән пенсия белән тәмин итү өлкәсендә хокукларга ия булалар.

16. Муниципаль хезмәт стажы. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми дәвамлылыгына) биләү чорлары кертелә:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфалары;
- 2) муниципаль вазыйфаларны;
- 3) Россия Федерациясенең дәүләт вазыйфаларын һәм Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфаларын;
- 4) дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм башка төр федераль дәүләт хезмәте вазыйфалары;
- 5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган елларны эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына, әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорыннан тыш, шулай ук «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына керә торган (исәпләнә) вазыйфалар биләү чорлары да кертелә (исәпләнә).

3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә башка чорлар кертелә (исәпләнә).

4. Муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгару тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

17. Кадрлар эше

17.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын урнаштыру өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2) муниципаль хезмәт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм күрсәтелгән тәкъдимнәрне жирлекнең башкарма комитетына кертү;
- 3) муниципаль хезмәткә керү, аны узу, хезмәт килешүе (контракты) төзү, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү, муниципаль хезмәт урыныннан азат итү, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итү һәм пенсиягә чыгу белән

бәйле муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмәт үткән чорда хезмәт эшчәнлегә турында мәгълүмат формалаштыру һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясә мәжбүри пенсия иминияте һәм мәжбүри социаль иминият системасында индивидуаль (персонификацияләнгән) исәп-хисап турында Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә пенсия һәм социаль Фондның мәгълүмати ресурсларында саклау өчен тапшыру Россия Федерациясә иминиятләштерүләре;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) Жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләргә кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү;

10) кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аннан нәтижәле файдалану;

11) муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләрнең һәм башка белешмәләрнең дәрәсләген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкит иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рөхсәт кәгазен рәсмиләштерү;

12) муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм йөкләмәләре, мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләргә, шулай ук «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләргә үтәүне оештыруны;

13) муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең хокукий һәм башка мәсьәләләргә буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт турындагы законнар белән билгеләнгән кадрлар эшенең башка мәсьәләләргә хәл итү.

17.2. Муниципаль хезмәт өчен килешү нигезендә кадрлар әзерләү.

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәт өчен гражданның килешү нигезендә, Россия Федерациясенә Мәгариф турындагы законнары нигезендә һәм нигезләмәләргә исәпкә алып әзерләүне оештыра ала.

2. Муниципаль хезмәтне үтү бурычы белән максатчан уку турунда Килешү (алга таба - максатчан уку турунда килешү) жирле үзидарә органы һәм граждан арасында төзелә һәм укуны тәмамлаганнан соң билгеләнгән вакыт эчендә күрсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт үтү буенча гражданның йөкләмәсен күздә тоту.

3. Максатлы уку турунда килешү конкурс нигезендә төзелә.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан игълан ителә һәм жирле үзидарә органында оештырылган конкурс комиссиясә тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясә составына яллаучы вәкиле (эш бирүче) һәм (яки) аның вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләргә буенча бүлекчәдән, Юридик (хокукий) бүлекчәдән, ә мондый бүлекчәләр булмаган очракта - жирле үзидарә органы эшчәнлегенә кадрлар һәм юридик (хокукий) ярдәм күрсәтү өчен җаваплы муниципаль хезмәткәрләр, анда максатчан уку турунда шартнамә нигезендә граждан муниципаль хезмәт үтәргә бурычлы), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез

эксперт-белгечләр сыйфатында персонал мәгълүмат күрсәтмичә чакырылган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешма вәкилләре. Бәйсез экспертлар саны Конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми санының дүрттән бер өлешеннән ким булмаса тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул иткән карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү мөмкинлеген булдырмау өчен формалаштырыла.

7. Конкурс комиссиясе рәис, рәис урынбасары, секретарь һәм комиссия әгъзаларыннан тора.

8. Максатлы уку турында килешү төзү өчен конкурс үткөрү турындагы мәгълүмат муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгаручы басма массакуләм мәгълүмат чарасында бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында әлеге конкурс уздырылганчы бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

9. Конкурс үткөрү турында 17.2 пунктның 8 пунктчасында каралган мәгълүматта укуны тәмамлаганнан соң гражданның тарафыннан алыштырылырга тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; әлеге вазыйфаларга квалификация таләпләре; әлеге Нигезләмәнең 17.2 пунктындагы 11 пунктчасы нигезендә конкурстка тәкъдим ителә торган документлар исемлегә, аларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге документлар кабул ителә торган вакыт; дата, урын һәм конкурсны үткөрү тәртибе; максатчан уку турында килешү төзү өчен кандидатларны бәяләү һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуралары; язма бирем темасы (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса), шулай ук башка мәгълүмати материаллар да булырга мөмкин.

10. Максатлы уку турында килешү төзү конкурсында Россия Федерациясенең дәүләт телен белгән һәм беренче тапкыр Урта һөнәри яки югары белемне көндөзгә уку формасы буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары хисабына алган гражданның катнаша ала. Әлеге конкурста катнашучы гражданин муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 17.2 пунктының 34 пунктчасында каралган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен [«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда](#) билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән гражданин жирле үзидарә органына тәкъдим ителә:

1) Шәхси белдерү;

2) муниципаль хезмәткә керүче гражданның жирле үзидарә органына тәкъдим итү өчен федераль закон нигезендә расланган форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт күчәрмәсе (паспорт конкурстка килгәч үзе күрсәтелә);

4) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлегә турында мәгълүматлар һәм (яки) хезмәт кенәгәсе күчәрмәсе яки гражданның хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслаучы башка документлар (хезмәт (хезмәт) эшчәнлегә элек гамәлгә ашырылмаган очрактан тыш)

5) Медицина оешмасының гражданның муниципаль хезмәткә керүенә һәм аны [«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында»](#) ги Федераль закон нигезендә үтүенә комачаулаучы авыру булмавы турында нәтижәсе;

6) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары хисабына гражданның беренче тапкыр көндөзгә уку формасы буенча Урта һөнәри яки югары белем алуын раслаучы белем бирү оешмасы белешмәсе, шулай ук үзләштерә торган белем бирү программасы (һөнәр атамасын, белгечлеген яки эзерлек юнәлешен күрсәтеп), гражданның уку планы нигезендә аралык аттестацияләр узду нәтижәләре, аның үтәлеше турында мәгълүмат бар мәгариф оешмасының

уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычлар;

7) язма бирем (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе карары буенча әлеге бүлекнең 11 пунктына ярашлы рәвештә граждандан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка мәгълүматларның дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү үткәрелә.

13. Конкурс комиссиясе утырышы, анда дөгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә, әлеге бүлекнең 11 пунктында күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамланганнан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уза.

6) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары хисабына гражданның беренче тапкыр көндөзгә уку формасы буенча Урта һөнәри яки югары белем алуын раслаучы белем бирү оешмасы белешмәсе, шулай ук ул үзләштерә торган белем бирү программасы (һөнәр атамасын, белгечлеген яки эзерлек юнәлешен күрсәтеп), гражданның уку планы нигезендә аралык аттестацияләр узу нәтижәләре, аның үтәләше турында мәгълүмат бар мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычлар;

7) язма бирем (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе карары буенча әлеге бүлекнең 11 пунктына ярашлы рәвештә граждандан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка мәгълүматларның дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү үткәрелә.

13. Конкурс комиссиясе утырышы, анда дөгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә, әлеге бүлекнең 11 пунктында күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамланганнан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уза.

17. Шәхси әңгәмә өлкәгә һәм аның киләчәк һөнәри хезмәт эшчәнлегенә кагылышлы тема буенча дөгъвачы белән ирекле әңгәмә формасында үткәрелә, аның барышында дөгъвачы дөгъвачының теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатыннан конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына җавап бирә.

18. Дөгъвачының теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү түбәндәге критерийлар буенча башкарыла:

1) теоретик белем дәрәжәсе;

2) җавапның логик төзелеше;

3) грамоталылык һәм сөйләм культурасы;

4) мәгариф оешмасында дөгъвачының уңышлары дәрәжәсе, фәнни басмаларның булуы, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм мәгариф оешмалары үткәргән башка чараларда катнашу;

5) профессиональ мотивация булу;

6) жирле үзидарә органнарында практика узу.

19. Шәхси әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) өч балл белән, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, теманың эчтәлеген тулысынча ачкан булса;

2) ике балл белән, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар җибәрсә;

3) бер баллга, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, әмма тулы күләмдә теманың эчтәлеген ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәрсә;

4) нуль балл, әгәр дә дөгъвачы теманың эчтәлеген ачмаган булса, шактый төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәрсә.

20. Шәхси әңгәмә нәтижәләре буенча дөгъвачыга утырышта катнашучы барлык конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар кушыла.

21. Дәгъвачыларны тестлаштыру жирле үзидарә органы тарафыннан төзелә торган теоретик мәсьәләләр исемлегә нигезендә [Россия Федерациясе Конституциясе](#), [Татарстан Республикасы Конституциясе](#), [Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының](#) жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәгә нигезләмәләрен белүгә, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлегә өлкәсенә караган мәсьәләләрне белүгә, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне узарга тиеш була.

22. Тест нәтижәләрен бәяләү конкурс комиссиясе тарафыннан тест сорауларына дәгъва итүче биргән дәрәс җаваплар саныннан чыгып башкарыла.

23. Тест нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе әгъзалары дәгъвачыларга:

1) тест сорауларының 86 - 100 процентына дәрәс җавап бирелсә, биш балл;

2) тест сорауларының 70-85 процентына дәрәс җавап бирелсә, дүрт балл;

3) тест сорауларының 51 - 69 процентына дәрәс җавап бирелсә, өч балл;

4) тест сорауларының 35-50 процентына дәрәс җавап бирелсә, ике балл;

5) тест сорауларының 20 - 34 процентына дәрәс җавап бирелсә, бер балл;

6) тест сорауларының 20 процентыннан да кимрәк дәрәс җавап бирелсә, нуль балл.

24. Язулы биремне дәгъвачы конкурс комиссиясе билгеләгән һәм конкурс үткәрү турында мәгълүматта күрсәтелгән тема буенча басма рәвештә әзерли.

25. Язмача бирем темасы дәгъвачының [Россия Федерациясе Конституциясе](#), [Татарстан Республикасы Конституциясе](#), [Россия Федерациясе](#) һәм [Татарстан Республикасы законнарының](#) жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәгә нигезләмәләрен белүен, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлегә өлкәсенә кагылышлы мәсьәләләрне белүен ачыклау өчен сайлана.

26. Язулы биремне бәяләү критерийлары булып бирелгән теманы тулысынча ачу, сөйләмнең грамоталылыгы, язма сөйләм культурасы тора.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) өч баллга, әгәр дә дәгъвачы эзлекле рәвештә, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачса;

2) ике балл белән, әгәр дә дәгъвачы эзлекле рәвештә, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар жибәрсә;

3) бер баллга, әгәр дә дәгъвачы эзлекле рәвештә, әмма тулы күләмдә язма бирем темасының эчтәлеген ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хаталар жибәрсә;

4) әгәр дәгъвачы язма бирем темасының эчтәлеген ачмаса, нуль балл.

28. Конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дәгъвачыга бирелгән баллар суммалана.

29. Конкурста жиңүче дип конкурс кысаларында кулланыла торган конкурс процедуралары нәтижәләре буенча иң күп балл жыйган дәгъвачы санала.

30. Конкурс комиссиясе тавыш бирү нәтижәләре конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан имзаланган протокол белән рәсмиләштерелә.

31. Конкурс комиссиясенә конкурста жиңүченә билгеләү турындагы карары жирле үзидарә органы тарафыннан конкурста жиңгән дәгъвачы белән максатчан уку турында килешү төзү өчен нигез булып тора.

32. Конкурста катнашкан гражданның аның нәтижәләре турында язма рәвештә конкурс тәмамлангандан соң бер ай эчендә хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашу белән бәйле чыгымнар (конкурс уздырыла торган урынга бару һәм кире кайту, торак бинаны арендау, яшәү, элемент чаралары хезмәтләреннән файдалану һәм башкалар) гражданның тарафыннан үз акчалары хисабына башкарыла.

34. Максатлы укуны тәмамлагандан соң муниципаль хезмәтне мәжбүри үтү вакыты максатчан уку турында килешү белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок жирле

үзидарә органы максатчан укыту турында Килешүгә ярашлы рәвештә гражданданга социаль ярдәм чаралары биргән вакыттан да ким булмаса тиеш, әмма биш елдан артык түгел.

35. Максатлы укыту турында килешү якларының йөкләмәләре һәм җаваплылыгы Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә максатчан укыту турында килешү белән билгеләнә.

36. Максатлы уку турында килешү граждандан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатлы укыту турында килешүдә каралган чыгымнарны финанс белән тәэмин итү җирле бюджет акчалары хисабына башкарыла.

18. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

18.1. Кадрлар резервын формалаштыру һәм аның белән эшләнүнең төп принциплары:

- муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертү иреклеге;

- муниципаль хезмәткәрләрнең (гражданның) һөнәри сыйфатларын, аларның хезмәт эшчәнлегенә нәтижеләрен бәяләүнең объективлыгы;

- муниципаль хезмәттә муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри үсеш өчен шартлар тудыру;

- кадрлар резервына керткәндә һәм аларны һөнәри тормышка ашырганда муниципаль хезмәткәрләр һәм башка гражданның хокуклары тигезлеген саклау;

Муниципаль хезмәтнең һәр вазыйфасына кадрлар резервына берничә кандидатура кертелергә мөмкин.

18.2. Кадрлар резервына Россия Федерациясе гражданны, муниципаль хезмәт вазыйфаларына кермәгән һәм җирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэмин итүне гәмәлгә ашыручы вазыйфаларны биләүче затлар, шулай ук муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар керә ала.

18.3. Муниципаль хезмәткәрне (гражданны) кадрлар резервына кертү:

1) муниципаль хезмәт үтә торган муниципаль органда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеш тәртибендә;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеш тәртибендә җирле үзидарәнең башка органында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;

3) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы муниципаль хезмәткә беренче тапкыр керүче граждандан өчен.

18.4. Кадрлар резервына кертү муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижеләре буенча аттестация комиссиясе тәкъдимнән исәпкә алып башкарыла ала.

18.5. Кадрлар резервы җирлек башлыгы тарафыннан расланган муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен җирлекнең башкарма комитетында формалаштырыла.

18.6. Муниципаль хезмәткәрне (гражданны) кадрлар резервына кертү җирлек башкарма комитеты җитәкчесе боерыгы белән рәсмиләштерелә.

18.7. Кадрлар резервы Исемлеге муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре буенча төзелә. (Нигезләмәгә N 1 кушымта).

18.8. Кадрлар резервына алынган муниципаль хезмәткәргә (гражданданга) билгеләнгән формадагы белешмә-объектив рәсмиләштерелә.

18.9. Муниципаль хезмәтнең конкрет вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертелгән затларны муниципаль хезмәт вазыйфасына кабул итү (күчерү), әлеге вазыйфа буенча вакансия булган очракта, җирлекнең башкарма комитеты җитәкчесе тарафыннан башкарыла.

18.10. Муниципаль хезмәткәр (гражданин) түбәндәге очракларда кадрлар резервы исемлекләреннән төшереп калдырыла:

муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасына вазыйфаи үсеш тәртибендә

билгеленү;

- муниципаль хезмәттә булуның иң чик яшендәге казанышлары;
- муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасын кыскарту;
- гражданның муниципаль хезмәткә керүенә яисә муниципаль хезмәт узуына комачаулаучы хәлләр килеп чыгу һәм (яисә) ачыклану.

Кадрлар резервынан чыгару турындагы карар авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе боерыгы белән рәсмиләштерелә.

18.11. Кадрлар резервы белән эшне оештыру өчен гамәлдәге законнарға ярашлы рәвештә жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе җаваплы.

19. Муниципаль хезмәткәргә һөнәри әзерлек һәм өстәмә һөнәри белем алу

19.1. Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яктан яңадан әзерләү-муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри хезмәт эшчәнлегенә яңа төрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле өстәмә белем һәм күнекмәләр алу.

Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яктан яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләргә белемнән камилләштерү яки һөнәри эшчәнлекнең яңа төрен башкару, өстәмә квалификация алу өчен өстәмә белем алу максатында башкарыла.

Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри яңадан әзерлек үтү кирәклеген авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе билгели.

19.2. Муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем алуы-һөнәри белемгә ия муниципаль хезмәткәрләргә белемнән яңарту һәм күнекмәләргә камилләштерү, аларның квалификация дәрәжәсенә таләпләр арту һәм һөнәри мәсьәләләргә хәл итүнең яңа ысулларын үзләштерү кирәклегә белән бәйле.

Өстәмә һөнәри белем алу муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри эшчәнлегенә конкрет мәсьәләләргә актуаль үзгәрешләргә үзләштерү (тематик һәм проблемалы конференцияләр һәм семинарлар), тиешле һөнәри бурычларны хәл итү өчен һөнәри хезмәт эшчәнлегенә билгеләнгән өлкәсендә кайбер мәсьәләләр буенча муниципаль хезмәткәрләргә белемнән комплекслы яңарту максатында башкарыла.

Өстәмә һөнәри белем алу авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән расланган квалификация күтәрү программалары нигезендә башкарыла.

19.3. Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яктан яңадан әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу махсус уку йортларында башкарыла.

19.4. Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яктан яңадан әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу белән бәйле жирлекнең башкарма комитеты чыгымнары жирле бюджет акчалары хисабына башкарыла.

20. Хезмәт мәгълүматы белән эш итү тәртибе

20.1. Хезмәт мәгълүматларына эшчәнлеккә кагылышлы яшерен булмаган мәгълүмат, таратуга хезмәт ихтыяҗы белән бәйле чикләүләр керә.

20.2. Хезмәт мәгълүматларына кертәп булмый:

муниципаль органнар, оешмалар, иҗтимагый берләшмәләргә хокукый статусын билгеләүче закон актлары;

гадәттән тыш хәлләр, куркыныч табигат күренешләргә һәм процесслары турында мәгълүмат, экологик, гидрометеорологик, гидрогеологик, демографик, санитар-эпидемиологик һәм башка мәгълүмат, ул торак пунктларның, гомумән гражданның һәм халыкның, шулай ук житештерү объектларының куркынычсыз яшәвен тәэмин итү өчен кирәк;

жирлекнең башкарма комитеты структурасын, аның функцияләргә, эшчәнлек юнәлешләргә һәм формаларын тасвирлау, шулай ук аның адресы;

гражданның һәм юридик затларның гаризаларын, шулай ук

мөрәжәгатьләрен карау һәм рөхсәт итү тәртибе;

гражданның һәм юридик затларның билгеләнгән тәртиптә каралган гаризалары һәм мөрәжәгатьләре буенча карарлар;

бюджет үтәлеше һәм башка дәүләт ресурсларынан файдалану, икътисадның торышы һәм халыкның ихтыяжлары турында мәгълүмат.

20.3. Тиешле вазифаи зат санкциясеннән башка хезмәт мәгълүматлары таратылырга (таратылырга) тиеш түгел.

20.4. Хезмәт мәгълүматларын ачкан өчен, шулай ук мондый мәгълүматны үз эченә алган документлар белән эш итү тәртибән бозган өчен муниципаль хезмәткәр дисциплинар яки законнарда каралган башка җаваплылыкка тартылырга мөмкин.

20.5. Җирлекнең башкарма комитеты бетерелгән очракта, хезмәт мәгълүматларын алга таба куллану турында карарны ликвидация комиссиясе кабул итә.

20.6. Документларны, хезмәт мәгълүматларын үз эченә алган эшләрне югалту яки бу мәгълүматны ачу фактлары турында җирлекнең башкарма комитеты җитәкчесенә хәбәр ителә һәм югалту яки ачу шартларын тикшерү өчен комиссия билгеләнә. Тикшерү нәтиҗәләре комиссияне билгеләнгән җитәкчегә хәбәр ителә.

21. Муниципаль хезмәткәрнең җаваплылыгы

21.1. Дисциплинар җинаять кылган өчен муниципаль хезмәткәрләр аңа йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен җирлек башкарма комитеты җитәкчесе түбәндәге дисциплинар җәзаларны кулланырга хокуклы:

1) искәrmә;

2) шелтә;

3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

21.2. Дисциплинар хата җибәргән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ө бер айдан артык түгел), аның дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәлә хәл ителгәнче, акчалата тотуны саклап, вазифа бурычларын үтәүдән читләштерелгә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне бу очракта вазифа бурычларын үтәүдән читләштерү муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

21.3. Муниципаль хезмәткәрләргә эш бирүче (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итү вазифаи (хезмәт) бурычын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яисә аны Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылыкка тартуға китерерлек хокук бозу булып тора..

21.4. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, [«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда](#) каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

21.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәргә үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы һәм үз хатынын (ирен) һәм балигы булмаган балаларын керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы белешмәләре тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итүгә яки аны законнар нигезендә дисциплинар җаваплылыкның башка төрләренә җәлеп итүгә китергән хокук бозу булып тора.

21.6. Муниципаль хезмәткәрләргә [«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон](#), [«Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон](#) һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләрне һәм тьюларны үтәмәгән өчен, әлеге нигезләмәнең 21

статьясында каралган жәзалар кертелә.

21.6.1. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 7 статьясының 7.7 һәм 7.8 пунктларында, 21, 23 статьяларында билгеләнгән хокук бозулар кылган очракта ышанычын югалту сәбәпле муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш

21.6.2. Әлеге Нигезләмәнең 7 статьясындагы 7.7 һәм 7.8 пунктларында, 21, 23 статьяларында каралган жәзалар Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм (яки) муниципаль норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан:

а) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсенә коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча доклады, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең язмача аңлатмасы аның ризалыгы белән һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шарты белән (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендә түләтүләр кулланудан тыш);

б) тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә жиберелгән очракта муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

в) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

д) башка материаллар.

21.6.3. Әлеге Нигезләмәнең 7, 21, 23 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тьюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве нәтижәләре исәпкә алына.

21.6.4. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупцион хокук бозу кылган очракта жәзаны куллану турында актта жәзаны куллану нигезе буларак әлеге Нигезләмәнең 21.1 пунктының 1 яки 2 пунктчалары күрсәтелә.

21.6.5. 7, 21, 23 пунктларында каралган жәзалар муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозулар кылулары турында мәгълүмат килгән көннән алып алты айдан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлеге, ялда булу вакытын һәм коррупциячел хокук бозулар кылынган көннән алып өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча эш вакыты кертелми.

21.6.6. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез булып язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазифаи затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яки жирле бүлекчәләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән, сәяси партияләр булмаган төбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән ижтимагый совет;

4) массакуләм мәгълүмат чаралары.

Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез булып хезмәт итә алмый.

21.6.7. Тикшерү узганчы, хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлеге муниципаль хезмәткәрдән аңлатманы язма рәвештә таләп итәргә тиеш. Әгәр ике эш көне тәмамлангач, муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәрү өчен киртә түгел.

21.6.8. Әлеге Нигезләмәнең 7,7 һәм 7,8 пунктларында каралган хокук бозу башкарылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль

хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссиягә хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла, ул яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) дисциплинар түләтүне куллану буенча тәкъдимнәр әзерли.

Муниципаль хезмәткәрләргә тикшерү нәтижәләре турында доклад башка хокук бозган очракта, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла.

21.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 7, 21 һәм 23 статьяларында каралган түләтүләргә кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләргә һәм тьюларны үтәвә, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәвә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәвә нәтижәләре исәпкә алына.

21.6.10. Әлеге Нигезләмәнең 7, 21 һәм 23 статьяларында каралган түләтүләргә муниципаль хезмәткәрләргә коррупциячел хокук бозу ачыкланган көннән алып бер айдан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорын, аның отпускта булуы чорын, нигезле сәбәпләр аркасында аның хезмәттә булмавы башка очракларын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү уздыру һәм күрсәтелгән тикшерү материалларын муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләргә үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тарафыннан карау вакытын исәпкә алмаганда кулланыла. Бу чакта рашвәтчелек буенча хокук бозу кылынган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча түләтү кулланылырга тиеш.

21.6.11. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта, түләтүне куллануға нигез буларак, [«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның](#) 21.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

21.6.12. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозу һәм аларның нигезләмәләргә бозылган норматив хокукий актлар күрсәтелгән жезаны куллану турында яки муниципаль хезмәткәргә карата мондый жезаны кулланудан баш тарту турында актың күчәрмәсе, мотивлар күрсәтелеп, тиешле акт чыккан көннән алып өч эш көне дәвамында расписка астында муниципаль хезмәткәргә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр әлеге расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

21.6.13. Жәза федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә шикаять ителергә мөмкин.

21.6.14. Әгәр муниципаль хезмәткәр түләтелгән көннән алып бер ел эчендә әлеге Нигезләмәнең 21.1 пунктында каралган дисциплинар түләтүгә дучар ителмәгән булса, ул түләтелмәгән дип санала.

21.6.15. Эшкә алучының (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 21 статьясындагы 21.4 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы буенча, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенең үтенечнамәсе буенча, дисциплинар түләтүне гамәлдән чыгарырга хокуклы.

22. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

22.1. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын уңышлы һәм намуслы үтәгәнә, намуслы хезмәте, аеруча мөһим биремнәрне үтәгәнә һәм катлаулылыгы өчен түбәндәге бүләкләү төрләргә билгеләнә:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;

- 3) кыйммәтле бүлэк белән бүлөкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүлөкләрнең башка төрләре белән бүлөкләү;
- 5) законнар нигезендә дөүлөт бүлөкләре белән бүлөкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән бүлөкләүнең бүтән төрләре.

22.2. Дөүлөт бүлөкләре белән бүлөкләүдән тыш, бүлөкләүләр куллану тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, Жирлек Уставы нигезендә билгеләнә.

22.3 Бүлөкләүләр муниципаль хезмәткәр хезмәте уза торган жирле үзидарә органының, муниципаль органның хокукий акты дип игълан ителә.

22.4. Дисциплинар жәзасы алынмаган муниципаль хезмәткәрләрне бүлөкләү мөмкин түгел.

23. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру

23.1. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданныр яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр дөүлөт гражданны хезмәткәрләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

Хәрби хезмәткә чакырылучы гражданныр үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырмыйлар.

23.1.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында дөүлөт гражданны хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә чыгымнары турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

23.1.2. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (хатыны) һәм балигъ булмаган балаларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту [«Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда](#) һәм [«Дөүлөт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда](#) каралган, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы субъектларының законнары һәм башка норматив хокукий актлары белән гамәлгә ашырыла.

23.2. Муниципаль хезмәткәр тарафыннан әлегә Нигезләмә башлығына ярашлы рәвештә бирелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматлар, әгәр федераль законнар белән алар дөүлөт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматларга кертелмәсә, конфиденциаль характердагы мәгълүмат булып тора.

23.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының түләү сәләтен билгеләү яки билгеләү өчен, дини яки башка ижтимагый

берләшмәләр, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган рәвештә иганәләр (взнослар) жыю өчен керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматларны куллану рөхсәт ителми.

23.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматны ачуда яки бу мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле булган затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

23.5. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, мөлкәте турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләргә мәжбүри тапшыру яки белә торып дәрәҗә булмаган яисә тулы булмаган белешмәләргә тапшырмау муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

23.6. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дэҗва кылучы гражданның тарафыннан күрсәтелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләргә дәрәҗәләнгән һәм тулылыгын, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан күрсәтелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләргә дәрәҗәләнгән һәм тулылыгын тикшерү Россия Федерациясенең норматив хокукий актларына ярашлы рәвештә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданның тарафыннан тапшырыла торган мәгълүматларның тулылыгы, муниципаль хезмәткәрләрнең «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу турындагы таләпләргә, чикләүләргә һәм тыюларны үтәве Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

23.7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә тапшыру турында запрослар, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дэҗвалаучы гражданның, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, хатыннарына (ирләренә) һәм балигы булмаган балаларының муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә мондый гражданның һәм муниципаль хезмәткәрләрнең балаларын биләүгә дэҗвалаучы гражданның карата оператив-эзләү чаралары уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи затлары тарафыннан җибәрелә.

23.8 «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникацион челтәрендәге сайтлар һәм (яки) сайт битләре адреслары турында мәгълүмат, анда муниципаль хезмәт вазыйфасына дэҗва кылучы гражданин, муниципаль хезмәткәр һәркемгә ачык мәгълүмат урнаштырган, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек бирүче мәгълүматны яллаучы вәкиленә тапшыралар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасына дэҗва кылучы гражданин, муниципаль хезмәткә керү елына кадәргә өч календарь елда Хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр ел саен күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәргә календарь елында, муниципаль хезмәткәр вазифаларын башкару кысаларында гомуми кулланышта булган мәгълүматны урнаштыру очрактарыннан тыш.

2. 23.8 пунктның 1 пунктчасында күрсәтелгән мәгълүматлар муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасына дэҗва кылучы гражданның тарафыннан, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисаптан соң киләсе елның 1

апреленнән дә соңга калмыйча бирелә. 23.8 пунктның 1 өлешендә күрсәтелгән мәғлүматлар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән форма буенча бирелә.

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Тойгелде авыл җирлегендә
муниципаль хезмәт турында
Нигезләмәгә 1 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл
җирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфасына кадрлар резервына кертелгән
хезмәткәрләр исемлеге**

N т/б	Резервка кайсы вазифага кертелгән	Фамилия се,исеме әтисенең исеме	Туган елы	Милләт	Белем (нәрсә тәмамлаган, белем буенча белгечлек фәнни дәрәжә)	Биләгән вазифасы	Бу вазифада күпме вакыт эшлi
1	2	3	4	5	6	7	8